

บทที่ 5

การอภิปรายผลการวิจัย

การอภิปรายผลการวิจัยเรื่องบทบาทของคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ ในเขตการศึกษา 2 นี้ ประกอบด้วย เนื้อหาสรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ซึ่งผู้วิจัยจะได้กล่าวถึง ตามลำดับดังนี้

สรุปผลการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่องบทบาทของคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ ในเขตการศึกษา 2 สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. วัตถุประสงค์

1.1 เพื่อศึกษาระดับการปฏิบัติงานตามบทบาทของคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ ในด้าน

1.1.1 การประสานการดำเนินงานของโรงเรียน

1.1.2 การเสนอแนะการแต่งตั้งผู้บริหารโรงเรียน

1.1.3 การเสนอความดีความชอบประจำปีของข้าราชการครู

1.1.4 การปฏิบัติกรอื่นตามที่กฎหมายกำหนด และตามที่

คณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดมออบหมาย

1.1.5 การปฏิบัติกรอื่น ๆ

1.2 เพื่อเปรียบเทียบระดับการปฏิบัติงานตามบทบาทของคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ ระหว่างคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอที่มีสถานภาพ ประสบการณ์ทำงาน คุณวุฒิ และพื้นที่ปฏิบัติงานต่างกัน

1.3 เพื่อรวบรวมปัญหาและอุปสรรค ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงบทบาทของคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ

2. สมมติฐาน

ผู้วิจัยตั้งสมมติฐานไว้ว่า คณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอที่มีสถานภาพ ประสบการณ์ทำงาน คุณวุฒิและพื้นที่ปฏิบัติงานต่างกัน มีระดับการปฏิบัติงานตามบทบาทของคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอแตกต่างกัน

3. วิธีดำเนินการ

3.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัย เป็นคณะบุคคลในคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอในจังหวัดยะลา ปัตตานี นราธิวาส และสตูล จำนวน 31 อำเภอ กับ 6 กิ่งอำเภอ จำแนกเป็น 4 กลุ่ม คือ

3.1.1	นายอำเภอ	จำนวน 37 คน
3.1.2	ศึกษานิเทศก์อำเภอ	จำนวน 37 คน
3.1.3	หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ	จำนวน 37 คน
3.1.4	ผู้แทนข้าราชการครู	จำนวน 141 คน
	รวมทั้งสิ้น	252 คน

3.2 การสร้างแบบสอบถาม

แบบสอบถามที่ใช้ในการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการศึกษาเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง การขอคำแนะนำปรึกษาจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ แล้วศึกษาผลการทดลองใช้โดยหาค่าความเชื่อมั่นได้ 0.93 แบ่งเป็น 3 ตอนคือ ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับระดับการปฏิบัติงานตามบทบาทของคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ ภายใต้บทบาทของคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ 5 ด้าน ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรค ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงบทบาทของคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ จำนวน 5 ด้าน รวมทั้งข้อคิดเห็นอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยขอหนังสือนำส่งแบบสอบถามจาก คณะศึกษาศาสตร์

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ถึงสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด
ในเขตการศึกษา 2 เพื่อขอความร่วมมือจัดส่งและรวบรวมแบบสอบถามจากผู้ตอบ
แบบสอบถาม สำหรับแบบสอบถามที่ไม่ได้รับคืนผู้วิจัยเดินทางไปเก็บข้อมูลด้วยตนเอง
จนได้แบบสอบถามคืนทั้งสิ้นร้อยละ 100

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยบันทึกรหัสของตัวแปรอิสระ ข้อคำถามที่กำหนดไว้ และ
คะแนนที่ได้ลงในแบบฟอร์มสำเร็จรูป (General Coding Form) แล้วใช้
คอมพิวเตอร์โปรแกรม SPSS (Statistical Package for the Social
Science) ประมวลผลทางสถิติเพื่อหาค่าความถี่ ค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม
ตอนที่ 1 หาค่าคะแนนเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของข้อมูลจากแบบสอบถาม
ตอนที่ 2 สำหรับข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 3 ผู้วิจัยประมวลข้อมูลเป็นรายด้าน
โดยสรุปเป็นข้อ ๆ แล้วจัดอันดับความสำคัญตามค่าความถี่

4. ผลการวิจัยโดยสรุป

4.1 ผลการศึกษาระดับการปฏิบัติงานของคณะกรรมการการประถม
ศึกษาอำเภอ สรุปได้ดังนี้

4.1.1 คณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอปฏิบัติงาน
ด้านการประสานการดำเนินงานของโรงเรียนในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง
เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมาก 1 ข้อ คือ ให้การสนับสนุนการ
จัดการศึกษาของกลุ่มโรงเรียนและโรงเรียน ส่วนข้ออื่น ๆ อยู่ในระดับปานกลาง

4.1.2 คณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอปฏิบัติงาน
ด้านการเสนอแนะการแต่งตั้งผู้บริหารโรงเรียนในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง
เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมาก 4 ข้อ คือ ได้ศึกษากฎหมาย ระเบียบ
และหลักเกณฑ์การแต่งตั้งผู้บริหารโรงเรียน พิจารณาการแต่งตั้งโดยยึดกฎหมาย
ระเบียบและหลักเกณฑ์เป็นหลัก พิจารณาแต่งตั้งโดยยึดความรู้ความสามารถเป็นหลัก
และพิจารณาแต่งตั้งโดยยึดความเหมาะสมของตัวบุคคลเป็นหลัก ส่วนข้ออื่น ๆ อยู่
ในระดับปานกลาง

4.1.3 คณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอปฏิบัติงาน

ด้านการเสนอความดีความชอบประจำปีของข้าราชการครู ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับมาก 5 ข้อ คือ ได้ศึกษากฎหมายระเบียบและหลักเกณฑ์การเลื่อนขั้นเงินเดือนของข้าราชการครู ได้เสนอแนะให้มีเกณฑ์ประเมินความดีความชอบประจำปีเพิ่มเติมเพื่อประกอบการพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือนของข้าราชการครู ได้ตรวจสอบข้อมูลที่ใช้ประกอบการพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือนของข้าราชการครู พิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือนของข้าราชการครูโดยยึดกฎหมาย ระเบียบและหลักเกณฑ์เป็นหลัก และพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือนของข้าราชการครูโดยยึดความถูกต้อง ความเป็นธรรมเป็นหลัก ส่วน 2 ข้อที่เหลืออยู่ในระดับปานกลาง

4.1.4 คณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอปฏิบัติงาน

ด้านการปฏิบัติการอื่นตามที่กฎหมายกำหนด และตามที่คณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดมอหมาย

4.1.4.1 คณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ

ปฏิบัติงานด้านการปฏิบัติการอื่นตามที่กฎหมายกำหนด ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมาก 2 ข้อ คือ พิจารณาประกาศรายละเอียดเกี่ยวกับส่งเด็กเข้าเรียนให้ผู้ปกครองทราบ และดำเนินการเกี่ยวกับการเกณฑ์เด็กเข้าเรียนให้เป็นไปตาม พ.ร.บ.ประถมศึกษา พ.ศ.2523 อยู่ในระดับปานกลาง 2 ข้อคือ พิจารณายกเว้น ถอนการยกเว้นเด็กเข้าเรียน และพิจารณาการเลือกตั้งกรรมการกลุ่มโรงเรียน ส่วน 2 ข้อที่เหลืออยู่ในระดับน้อย

4.1.4.2 ส่วนการปฏิบัติงานตามบทบาทของ

คณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ ในด้านการปฏิบัติการอื่นตามที่คณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดมอหมาย คณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอไม่ได้รับมอบหมาย คิดเป็นร้อยละ 75.00 มอบหมาย คิดเป็นร้อยละ 25.00 สำหรับรายการปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายที่มีแนวโน้มสำคัญอันดับแรกคือ กำหนดหลักเกณฑ์ประกอบ

การพิจารณาแต่งตั้งผู้บริหารโรงเรียน อันดับสองคือ เสนอแนะหลักเกณฑ์ประกอบการพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือนของข้าราชการครู และอันดับสามคือ เสนอข้อมูลประกอบการจัดสรรงบประมาณประจำปี

4.1.5 คณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ ปฏิบัติงานด้านการปฏิบัติการอื่น ๆ

4.1.5.1 การปฏิบัติงานตามบทบาทของคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ ในด้านการปฏิบัติการอื่น ๆ คณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอไม่ได้รับการร้องขอ คิดเป็นร้อยละ 47.60 ร้องขอ คิดเป็นร้อยละ 52.40 สำหรับระดับการปฏิบัติงานตามบทบาทของคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ ในด้านการปฏิบัติการอื่น ๆ ที่ได้รับการร้องขอในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมาก 1 ข้อ คือ ดำเนินการประเมินกิจกรรมดีเด่นเนื่องในวันประถมศึกษา ส่วนข้ออื่น ๆ อยู่ในระดับปานกลาง

4.1.5.2 ส่วนรายการปฏิบัติการอื่น ๆ ที่ได้รับการร้องขอ ซึ่งคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอระบุ ที่มีแนวโน้มสำคัญอันดับแรกคือ เป็นกรรมการประเมินกิจกรรมดีเด่นในโรงเรียนประถมศึกษา อันดับสองคือ จัดหาทุนสนับสนุนการประถมศึกษา และอันดับสามคือ เป็นกรรมการเนื่องในวันสำคัญต่าง ๆ ทางการศึกษา

4.2 ผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัย สรุปได้ดังนี้

4.2.1 ผลการเปรียบเทียบระดับการปฏิบัติงานของคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ ระหว่างคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอที่มีสถานภาพต่างกัน มีดังนี้

4.2.1.1 คณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอที่มีสถานภาพนายอำเภอ ศึกษาธิการอำเภอ หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ และ

ผู้แทนข้าราชการครู ปฏิบัติงานตามบทบาทของคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ ในด้านการประสานการดำเนินงานของโรงเรียนไม่แตกต่างกัน

4.2.1.2 คณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ ที่มีสถานภาพนายอำเภอกับหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ และผู้แทนข้าราชการครู ปฏิบัติงานตามบทบาทของคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอในด้านการเสนอแนะ การแต่งตั้งผู้บริหารโรงเรียนแตกต่างกัน โดยที่หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอและผู้แทนข้าราชการครูปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.76$ และ 3.53) สูงกว่า นายอำเภอและศึกษานิเทศก์อำเภอ ซึ่งปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.39$ และ 3.27) นอกนั้นไม่แตกต่างกัน

4.2.1.3 คณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ ที่มีสถานภาพนายอำเภอ ศึกษาธิการอำเภอ หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ และผู้แทนข้าราชการครู ปฏิบัติงานตามบทบาทของคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ ในด้านการเสนอความคิดเห็นความชอบประจำปีของข้าราชการครู ไม่แตกต่างกัน

4.2.1.4 คณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ ที่มีสถานภาพนายอำเภอ ศึกษาธิการอำเภอ หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ และผู้แทนข้าราชการครู ปฏิบัติงานตามบทบาทของคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ ในด้านการปฏิบัติการอื่นตามที่กฎหมายกำหนด และตามที่คณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดมอบหมาย ไม่แตกต่างกัน

4.2.1.5 คณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ ที่มีสถานภาพหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ กับนายอำเภอ ศึกษาธิการอำเภอ และผู้แทนข้าราชการครู ปฏิบัติงานตามบทบาทของคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ ในด้านการปฏิบัติการอื่น ๆ แตกต่างกัน โดยที่หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.58$) สูงกว่านายอำเภอ ศึกษาธิการอำเภอ และผู้แทนข้าราชการครู ซึ่งปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.14, 3.10$ และ 3.31) นอกนั้นไม่แตกต่างกัน

4.2.2 ผลการเปรียบเทียบระดับการปฏิบัติงานของคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ ระหว่างคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกัน มีดังนี้

4.2.2.1 คณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอที่มีประสบการณ์ทำงานต่ำกว่า 12 ปี กับตั้งแต่ 12 ปีขึ้นไป ปฏิบัติงานตามบทบาทของคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอในด้านการประสานการดำเนินงานของโรงเรียนไม่แตกต่างกัน

4.2.2.2 คณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอที่มีประสบการณ์ทำงานต่ำกว่า 12 ปี กับตั้งแต่ 12 ปีขึ้นไป ปฏิบัติงานตามบทบาทของคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอในด้านการเสนอแนะการแต่งตั้งผู้บริหารโรงเรียนแตกต่างกัน โดยที่คณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอที่มีประสบการณ์ทำงานตั้งแต่ 12 ปีขึ้นไป ปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.52$) สูงกว่าคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอที่มีประสบการณ์ทำงานต่ำกว่า 12 ปี ซึ่งปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.26$)

4.2.2.3 คณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอที่มีประสบการณ์ทำงานต่ำกว่า 12 ปี กับตั้งแต่ 12 ปีขึ้นไป ปฏิบัติงานตามบทบาทของคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ ในด้านการเสนอความดีความชอบประจำปีของข้าราชการครู ไม่แตกต่างกัน

4.2.2.4 คณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอที่มีประสบการณ์ทำงานต่ำกว่า 12 ปี กับตั้งแต่ 12 ปีขึ้นไป ปฏิบัติงานตามบทบาทของคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอในด้านการปฏิบัติกรอื่นตามที่กฎหมายกำหนด และตามที่คณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดมอบหมาย ไม่แตกต่างกัน

4.2.2.5 คณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอที่มีประสบการณ์ทำงานต่ำกว่า 12 ปี กับตั้งแต่ 12 ปีขึ้นไป ปฏิบัติงานตามบทบาทของคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอในด้านการปฏิบัติกรอื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน

4.2.3 ผลการเปรียบเทียบระดับการปฏิบัติงานตามบทบาท

ของคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ ระหว่างคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอที่มีคุณวุฒิต่างกัน

4.2.3.1 คณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ

ที่มีคุณวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรี กับตั้งแต่ปริญญาตรีขึ้นไป ปฏิบัติงานตามบทบาทของคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ ในด้านการประสานการดำเนินงานของโรงเรียน ไม่แตกต่างกัน

4.2.3.2 คณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ

ที่มีคุณวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรี กับตั้งแต่ปริญญาตรีขึ้นไป ปฏิบัติงานตามบทบาทของคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ ในด้านการเสนอแนะการแต่งตั้งผู้บริหารโรงเรียน แตกต่างกัน โดยที่คณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอที่มีคุณวุฒิตั้งแต่ปริญญาตรีขึ้นไป ปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.51$) สูงกว่าคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอที่มีคุณวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรี ซึ่งปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.40$)

4.2.3.3 คณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ

ที่มีคุณวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรี กับตั้งแต่ปริญญาตรีขึ้นไป ปฏิบัติงานตามบทบาทของคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ ในด้านการเสนอความดีความชอบประจำปีของข้าราชการครู ไม่แตกต่างกัน

4.2.3.4 คณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ

ที่มีคุณวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรี กับตั้งแต่ปริญญาตรีขึ้นไป ปฏิบัติงานตามบทบาทของคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ ในด้านการปฏิบัติการอื่นตามที่กฎหมายกำหนดและตามที่คณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดมอบหมาย ไม่แตกต่างกัน

4.2.3.5 คณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ

ที่มีคุณวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรี กับตั้งแต่ปริญญาตรีขึ้นไป ปฏิบัติงานตามบทบาทของคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ ในด้านการปฏิบัติการอื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน

4.2.4 ผลการเปรียบเทียบระดับการปฏิบัติงานตามบทบาท
ของคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ ระหว่างคณะกรรมการการประถมศึกษา
อำเภอที่มีพื้นที่ปฏิบัติงานต่างกัน

4.2.4.1 คณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ
ที่มีพื้นที่ปฏิบัติงานในจังหวัดยะลา ปัตตานี นราธิวาส และสตูล ปฏิบัติงานตามบทบาท
ของคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอในด้านการประสานการดำเนินงานของ
โรงเรียน ไม่แตกต่างกัน

4.2.4.2 คณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ
ที่มีพื้นที่ปฏิบัติงานในจังหวัดยะลา ปัตตานี นราธิวาส และสตูล ปฏิบัติงานตามบทบาท
ของคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ ในด้านการเสนอแนะการแต่งตั้งผู้บริหาร
โรงเรียน ไม่แตกต่างกัน

4.2.4.3 คณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ
ที่มีพื้นที่ปฏิบัติงานในจังหวัดยะลา ปัตตานี นราธิวาส และสตูล ปฏิบัติงานตามบทบาท
ของคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ ในด้านการเสนอความดีความชอบประจำปี
ของข้าราชการครู ไม่แตกต่างกัน

4.2.4.4 คณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ
ที่มีพื้นที่ปฏิบัติงานในจังหวัดยะลา ปัตตานี นราธิวาส และสตูล ปฏิบัติงานตามบทบาท
ของคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ ในด้านการปฏิบัติงานอื่นตามที่กฎหมาย
กำหนดและตามที่คณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดมอบหมาย ไม่แตกต่างกัน

4.2.4.5 คณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ
ที่มีพื้นที่ปฏิบัติงานในจังหวัดยะลา ปัตตานี นราธิวาส และสตูล ปฏิบัติงานตามบทบาท
ของคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ ในด้านการปฏิบัติการอื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน

4.3 ประมวลผลปัญหาและอุปสรรค ข้อเสนอแนะในการปรับปรุง
บทบาทของคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ มีดังต่อไปนี้

4.3.1 ด้านการประสานการดำเนินงานของโรงเรียน
ที่มีแนวโน้มสำคัญคือ บทบาทในการประสานงานกำหนดไว้กว้าง ไม่ชัดเจน ควร
ปรับปรุงโดยกำหนดบทบาทในการประสานงานให้ชัดเจน ชี้แจงให้คณะกรรมการ
การประถมศึกษาอำเภอเข้าใจตรงกัน

4.3.2 ด้านการเสนอแนะการแต่งตั้งผู้บริหารโรงเรียน
ที่มีแนวโน้มสำคัญคือ กฎหมาย ระเบียบและหลักเกณฑ์การแต่งตั้งผู้บริหารโรงเรียน
ไม่เหมาะสม ควรปรับปรุงโดยปรับปรุง แก้ไขให้เหมาะสม

4.3.3 ด้านการเสนอความดีความชอบประจำปีของ
ข้าราชการครู ที่มีแนวโน้มสำคัญคือ ไม่มีข้อมูลประกอบการพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือน
อย่างเพียงพอ ควรปรับปรุงโดยสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ ควรเสนอข้อมูล
ประกอบการพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือนอย่างเพียงพอ

4.3.4 ด้านการปฏิบัติกรอื่นตามที่กฎหมายกำหนดและ
ตามที่คณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดมอบหมาย ที่มีแนวโน้มสำคัญคือ คณะ
กรรมการการประถมศึกษาจังหวัดไม่ค่อยมอบหมายหน้าที่ให้คณะกรรมการการประถม
ศึกษาอำเภอปฏิบัติ ควรปรับปรุงโดยคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัด ควร
มอบหมายหน้าที่ให้คณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอปฏิบัติให้มากกว่าที่เป็นอยู่

4.3.5 ด้านการปฏิบัติกรอื่น ๆ ที่มีแนวโน้มสำคัญ คือ
คณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอกับประธานกลุ่มโรงเรียนขาดการประสานงาน
อย่างใกล้ชิด ควรปรับปรุงโดยประธานกลุ่มโรงเรียนควรให้ข้อมูลในระดับกลุ่มแก่
คณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอให้มาก

4.4 ผลการประมวลความคิดเห็นทั่วไปเกี่ยวกับคณะกรรมการ
การประถมศึกษาอำเภอที่ต้องการเสนอแนะ ได้แก่ ควรกำหนดบทบาทหน้าที่ของ
คณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอให้ชัดเจน คณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ
กับคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัด ควรมีการประชุมร่วมกันบ้างและประสานงาน
กันอย่างใกล้ชิด คณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอควรมีบทบาทในการจัดสรร
อัตรากำลังครู การโอนย้ายครู การจัดสรรและจัดตั้งงบประมาณ วัสดุครุภัณฑ์

การปฏิบัติงานตามบทบาทของคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอควรยึดประสิทธิภาพ และประสิทธิผลของการประถมศึกษาเป็นหลัก กรรมการซึ่งเป็นผู้แทนข้าราชการครู ควรเลือกตั้งในระดับอำเภอ และควรมีกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิและกรรมการที่เลือก จากประชาชนร่วมในคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอด้วย

อภิปรายผล

ผลการวิจัยเรื่องบทบาทของคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ ใน เขตการศึกษา 2 มีประเด็นที่น่าสนใจควรนำมาอภิปรายดังนี้

1. ตามที่พบว่า คณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอปฏิบัติงานตาม บทบาทของคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอในด้านการเสนอความดีความชอบ ประจำปีของข้าราชการครู อยู่ในระดับมากนั้น สอดคล้องกับผลการวิจัยของ เฉลย เครือเนียม (2525 : 124) ที่พบว่า คณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ ใน เขตการศึกษา 7 ปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ในด้านการเสนอความดีความชอบ ประจำปีของข้าราชการครูอยู่ในระดับมาก แต่ขัดแย้งกับผลการวิจัยของ จูติรัชต์ เอกปริญญา (2527 : 113) ที่พบว่า ระดับการปฏิบัติงานตามอำนาจและหน้าที่ ของคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ ในเขตการศึกษา 7 ในด้านการเสนอ ความดีความชอบประจำปีของข้าราชการครูอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนในด้านการ ประสานการดำเนินงานของโรงเรียน ด้านเสนอแนะการแต่งตั้งผู้บริหารโรงเรียน ด้านการปฏิบัติการอื่นตามที่กฎหมายกำหนด และตามที่คณะกรรมการการประถมศึกษา จังหวัดมอชหมาย และด้านการปฏิบัติการอื่น ๆ อยู่ในระดับปานกลางนั้น สอดคล้อง กับผลการวิจัยของ จูติรัช เอกปริญญา (2527 : 111-115) ที่พบว่า ระดับการ ปฏิบัติงานตามบทบาทและหน้าที่ของคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ ในเขต การศึกษา 7 อยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน แต่ขัดแย้งกับผลการวิจัยของ เฉลย เครือเนียม (2525 : 122-125) ที่พบว่า คณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ

ในเขตการศึกษา 7 ปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ในด้านการประสานการดำเนินงานของโรงเรียน ด้านเสนอแนะการแต่งตั้งผู้บริหารโรงเรียน และด้านการปฏิบัติการอื่นตามที่กฎหมายกำหนดและตามที่คณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดมอบหมาย อยู่ในระดับน้อย

การที่ผลการวิจัยพบว่า คณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ ปฏิบัติงานตามบทบาทของคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอในด้านการเสนอความคิดเห็นขอประจำปีของข้าราชการครู อยู่ในระดับมากนั้น อาจเนื่องมาจาก คณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอให้ความสำคัญกับการพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือนของข้าราชการครูมากเป็นพิเศษ ทั้งการเลื่อนขั้นเงินเดือนกรณีปกติ (1 ขั้น) และกรณีพิเศษ (2 ขั้น) เพราะการเลื่อนขั้นเงินเดือนเป็นการบำเหน็จความดีความชอบ เป็นการบำรุงขวัญและจูงใจให้บุคลากรในหน่วยงานซึ่งปฏิบัติหน้าที่ประสบความสำเร็จ มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ให้พยายามปฏิบัติหน้าที่ให้ดียิ่ง ๆ ขึ้นไป ตลอดจนเป็นการป้องกันบุคคลซึ่งปฏิบัติหน้าที่ไม่มีประสิทธิภาพแต่พยายามใช้วิธีการเล่นพรรคเล่นพวก ประจบสอพลอผู้บังคับบัญชาเพื่อให้ได้รับการพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือน คณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอจึงจำเป็นต้องพิจารณาข้อกฎหมาย ข้อมูล คุณสมบัติ ความถูกต้อง ความเป็นธรรม อีกทั้งการพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือนประจำปีของข้าราชการครูเป็นเรื่องละเอียดอ่อนและส่งผลโดยตรงต่อประสิทธิภาพของการจัดการประถมศึกษา คณะกรรมการการประถมศึกษาจึงปฏิบัติตามบทบาทของคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอในด้านการเสนอความคิดเห็นขอประจำปีของข้าราชการครู อยู่ในระดับมาก นอกจากนี้การพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือนที่ผิดพลาดไม่ถูกต้อง ไม่ยุติธรรม จะก่อให้เกิดผลเสียตามมามากมาย เช่น ก่อให้เกิดความขัดแย้งในหน่วยงาน ผู้ได้บังคับบัญชาขาดความเคารพเชื่อถือในตัวผู้บังคับบัญชา บุคลากรขาดความกระตือรือร้นในการปฏิบัติงาน เป็นต้น

ส่วนที่พบว่า คณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอปฏิบัติตามบทบาทของคณะกรรมการการประถมศึกษาในด้านการประสานการดำเนินงานของ

โรงเรียน ด้านการเสนอแนะการแต่งตั้งผู้บริหารโรงเรียน ด้านการปฏิบัติกรอื่น ตามที่กฎหมายกำหนดและตามที่คณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดมอหมาย และ ด้านการปฏิบัติกรอื่น ๆ อยู่ในระดับปานกลางนั้น น่าจะมีข้อจำกัดในการปฏิบัติงาน ของคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ กล่าวคือ คณะกรรมการการประถมศึกษา อำเภอ โดยปกติจะมีหน้าที่ประจำที่ต้องปฏิบัติอยู่แล้ว และใช้เวลาส่วนหนึ่งมาปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่คณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอเท่านั้น เช่น นายอำเภอ ศึกษาธิการอำเภอ และหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอต่างเป็นหัวหน้าส่วนราชการ ที่ต้องรับผิดชอบงานในหน้าที่ด้านอื่น ๆ ทั้งในและนอกสถานที่ราชการ ส่วนผู้แทน ข้าราชการครูซึ่งได้รับการเลือกตั้งเข้ามานั้นก็มีหน้าที่บริหารโรงเรียนหรือกลุ่ม โรงเรียน หรือเป็นครูผู้สอน ตลอดจนต้องมีกิจกรรมความสัมพันธ์กับชุมชน เป็นต้น ทำให้ผลการปฏิบัติงานตามบทบาทของคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภออยู่ใน ระดับปานกลาง

2. ตามที่พบว่า คณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอที่มีสถานภาพต่างกัน ปฏิบัติงานตามบทบาทของคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอในด้านการเสนอแนะ การแต่งตั้งผู้บริหารโรงเรียน และด้านการปฏิบัติกรอื่น ๆ แตกต่างกันนั้น สอดคล้อง กับผลการวิจัยของ ชม จุฑพฤกษ์ (2525 : 65) ที่พบว่า คณะกรรมการการ ประถมศึกษาอำเภอ ในเขตการศึกษา 4 ที่มีสถานภาพต่างกัน มีทัศนคติต่อบทบาท และหน้าที่รับผิดชอบของคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอในด้านการเสนอแนะ การแต่งตั้งผู้บริหารโรงเรียนแตกต่างกัน ส่วนในด้านการประสานการดำเนินงาน ของโรงเรียน การเสนอความคิดเห็นความชอบประจำปีของข้าราชการครู และด้านการ ปฏิบัติกรอื่นตามที่กฎหมายกำหนด และตามที่คณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัด มอหมาย ไม่แตกต่างกันนั้น สอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุนิธิรัช เอกปริญญา (2527 : 115-119) ที่พบว่า คณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ ในเขต การศึกษา 7 ที่มีสถานภาพต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่ปฏิบัติจริง ไม่แตกต่างกันทุกด้าน

การที่ผลการวิจัยพบว่า คณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอที่มีสถานภาพต่างกัน ปฏิบัติงานตามบทบาทของคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ ในด้านการเสนอแนะการแต่งตั้งผู้บริหารโรงเรียนแตกต่างกัน โดยที่หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ และผู้แทนข้าราชการครู ปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ซึ่งสูงกว่า นายอำเภอ และศึกษาธิการอำเภอที่ปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลางนั้น อาจเนื่องมาจาก หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอนั้นเป็นผู้บังคับบัญชา ควบคุมและดูแลโดยทั่วไป ซึ่งราชการของสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ และโดยที่สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอมีหน้าที่โดยตรงในการจัดการประถมศึกษาภายในเขตอำเภอ ส่วนผู้แทนข้าราชการครูนั้นเป็นผู้ซึ่งได้รับความไว้วางใจจากครูภายในกลุ่มโรงเรียนเลือกตั้งเข้ามาเป็นตัวแทนในคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอเป็นผู้ที่มีเกียรติ มีศักดิ์ศรี ทั้งหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอและผู้แทนข้าราชการครูมีส่วนเกี่ยวพันและตระหนักถึงความสำคัญของผู้บริหารโรงเรียนมากกว่านายอำเภอและศึกษาธิการอำเภอ การพิจารณาเสนอแนะการย้ายเพื่อแต่งตั้ง และคัดเลือกเพื่อแต่งตั้งผู้บริหารโรงเรียนของหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอและผู้แทนข้าราชการครูจึงต้องคำนึงถึง กฎหมาย ความรู้ ความสามารถ และความเหมาะสมอย่างละเอียดรอบคอบ ทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหารโรงเรียนมีส่วนสัมพันธ์อย่างยิ่งต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการประถมศึกษา อันเป็นภารกิจของหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอและผู้แทนข้าราชการครูโดยตรงอยู่แล้ว ส่วนนายอำเภอและศึกษาธิการอำเภอนั้นมีหน้าที่รับผิดชอบประจำอยู่แล้ว การมาปฏิบัติตามบทบาทของคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอเป็น ส่วนที่กฎหมายกำหนดบทบาทให้ซึ่งจะหลีกเลี่ยงไม่ได้ แต่ถึงแม้การปฏิบัติงานตาม บทบาทนี้จะไม่ประสบผลสำเร็จอย่างดีก็ไม่ส่งผลกระทบต่อหน้าที่รับผิดชอบแต่อย่างใด

ส่วนที่พบว่า คณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอที่มีสถานภาพต่างกันปฏิบัติงานตามบทบาทของคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอในด้านการปฏิบัติการณ์อื่น ๆ แตกต่างกัน โดยที่หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ซึ่งสูงกว่านายอำเภอ ศึกษาธิการอำเภอ และผู้แทนข้าราชการครูที่ปฏิบัติอยู่ใน

ระดับปานกลางนั้น อาจเนื่องมาจากการปฏิบัติการอื่น ๆ ส่วนใหญ่แล้วจะเกี่ยวข้อง อยู่แต่กับการประถมศึกษา ซึ่งเป็นหน้าที่โดยตรงของหัวหน้าการประถมศึกษา กล่าวคือ การประเมินกิจกรรมดีเด่นเนื่องในวันประถมศึกษา การจัดหาทุนสนับสนุนการ ประถมศึกษา การจัดกิจกรรมวันสำคัญต่าง ๆ เป็นต้น ซึ่งจำเป็นอย่างยี่งที่จะต้อง ปฏิบัติให้สำเร็จและประสบผลดี ส่วนนายอำเภอ ศึกษาธิการอำเภอ และผู้แทน ข้าราชการครูนั้นมีหน้าที่รับผิดชอบประจำอยู่แล้ว จะปฏิบัติก็ต่อเมื่อได้รับการแต่งตั้ง โดยคำสั่งให้ปฏิบัติเป็นคราว ๆ ไป ไม่ถือเป็นภารกิจหลักแต่ประการใด

สำหรับที่พบว่า คณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอที่มีสถานภาพ ต่างกัน ปฏิบัติงานตามบทบาทของคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอในด้าน การประสานการดำเนินงานของโรงเรียน ด้านการเสนอความดีความชอบประจำปี ของข้าราชการครู และด้านการปฏิบัติการอื่นตามที่กฎหมายกำหนด และตามที่ คณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดมอบหมายไม่แตกต่างกันนั้น อาจเป็นเพราะว่า คณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอมีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานในหน้าที่ รับผิดชอบ ซึ่งปฏิบัติอยู่เป็นประจำแตกต่างกันก็จริง แต่งานในหน้าที่ของคณะกรรมการ การประถมศึกษาอำเภอนั้นปฏิบัติไปตามบทบาท ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการการประม ศึกษานแห่งชาติได้กำหนดเป็นแนวทางเดียวกันอยู่แล้ว

3. ตามที่พบว่า คณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอที่มีประสบการณ์ ทำงานต่างกัน ปฏิบัติงานตามบทบาทของคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอใน ด้านการเสนอแนะการแต่งตั้งผู้บริหารโรงเรียนแตกต่างกัน โดยที่คณะกรรมการการ ประถมศึกษาอำเภอที่มีประสบการณ์ทำงานตั้งแต่ 12 ปีขึ้นไป ปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ซึ่งสูงกว่าคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอที่มีประสบการณ์ทำงานต่ำกว่า 12 ปี ที่ปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลางนั้น อาจเนื่องมาจากคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ ที่มีประสบการณ์ทำงานตั้งแต่ 12 ปีขึ้นไป มีประสบการณ์ในการปฏิบัติหน้าที่ราชการ มาเป็นเวลานาน ย่อมตระหนักดีว่าการจัดการประถมศึกษาจะประสบความสำเร็จ หรือล้มเหลว นั้น องค์ประกอบสำคัญผู้บริหารโรงเรียน ดังนั้นการพิจารณาการย้าย

เพื่อแต่งตั้ง และการคัดเลือกเพื่อแต่งตั้งผู้บริหารโรงเรียนจึงต้องพิจารณาอย่างมีหลักเกณฑ์ คือพิจารณาถึงความรู้ความสามารถเฉพาะและทั่วไป ประสิทธิภาพในหน้าที่ การงาน ความเหมาะสมของบุคลิกลักษณะส่วนตัวกับลักษณะงานและคุณสมบัติของความเป็นผู้นำ นอกจากนี้ยังจะต้องคำนึงถึงว่าการเสนอแนะการแต่งตั้งโดยระบบคุณธรรมที่มีหลักเกณฑ์จะอำนวยประโยชน์ให้กับหน่วยงานมากกว่าระบบอื่น ส่วนคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอที่มีประสิทธิภาพทำงานต่ำกว่า 12 ปี ยังมีประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการน้อย ขาดความละเอียดรอบคอบ ไม่เห็นความสำคัญของผู้บริหารโรงเรียนเท่าที่ควร การปฏิบัติงานจึงอยู่ในระดับปานกลาง

ส่วนที่พบว่า คณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอที่มีประสิทธิภาพทำงานต่างกัน ปฏิบัติงานตามบทบาทของคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอในด้านการประสานการดำเนินงานของโรงเรียน ด้านการเสนอความดีความชอบประจำปีของข้าราชการครู ด้านการปฏิบัติกรอื่น ๆ ตามที่กฎหมายกำหนด และตามที่คณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดมอบหมาย และด้านการปฏิบัติกรอื่น ๆ ไม่แตกต่างกันนั้น อาจเป็นเพราะคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอถึงแม้จะมีระยะเวลาในการปฏิบัติงานในหน้าที่รับผิดชอบที่แตกต่างกันออกไป แต่การปฏิบัติงานตามบทบาทของคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอนั้น คณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอปฏิบัติเป็นไปตามแนวทางซึ่งคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติได้กำหนดไว้เป็นแนวเดียวกันแล้ว

4. ตามที่พบว่า คณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอที่มีคุณวุฒิต่างกัน ปฏิบัติงานตามบทบาทของคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอในด้านการเสนอแนะการแต่งตั้งผู้บริหารโรงเรียนแตกต่างกัน โดยที่คณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอที่มีคุณวุฒิตั้งแต่ปริญญาตรีขึ้นไปปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ซึ่งสูงกว่าคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอที่มีคุณวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรี ที่ปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจมีสาเหตุมาจากระดับการศึกษาทำให้การพิจารณาการย้ายเพื่อแต่งตั้ง และการคัดเลือกเพื่อแต่งตั้งผู้บริหารโรงเรียนของคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอที่มีคุณวุฒิตั้งแต่

ปริญญาตรีขึ้นไปสูงกว่าคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอที่มีคุณวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรีด้วยผู้ที่ได้รับการศึกษาจนถึงระดับปริญญาบัณฑิต และสูงกว่า ย่อมมีเวลาและโอกาสได้ศึกษาทฤษฎี รวมทั้งได้พบเห็นการบริหารงานบุคคลจากสถานศึกษาต่าง ๆ มากมาย ทำให้มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานทั้งโดยตรงและโดยอ้อมมากกว่าคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอที่มีคุณวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรี การเสนอแนะการแต่งตั้งผู้บริหารโรงเรียนของคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ ที่มีคุณวุฒิตั้งแต่ปริญญาตรีขึ้นไป จึงตั้งอยู่บนหลักเกณฑ์ทางทฤษฎี ข้อมูล คุณสมบัติและความเหมาะสมเป็นสำคัญ ส่วนคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอที่มีคุณวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรีซึ่งมีความรู้น้อย อาจจะขาดความชัดเจนในหลักเกณฑ์ทางทฤษฎี การพิจารณาเสนอแนะผู้บริหารโรงเรียนจึงไม่สูงเท่าผู้ที่มีคุณวุฒิปริญญาตรีขึ้นไป

สำหรับที่พบว่า คณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอที่มีคุณวุฒิต่างกัน ปฏิบัติงานตามบทบาทของคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอในด้านการประสาน การดำเนินงานของโรงเรียน ด้านการเสนอความดีความชอบประจำปีของข้าราชการครู ด้านการปฏิบัติการอื่นตามที่กฎหมายกำหนด และตามที่คณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดมอบหมาย และด้านการปฏิบัติการอื่น ๆ ไม่แตกต่างกันนั้น อาจมีสาเหตุมาจากคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติได้เสนอแนะแนวทางในการปฏิบัติงานตามบทบาทของคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอไว้เป็นแนวเดียวกันแล้ว คณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอที่มีคุณวุฒิต่างกันจึงปฏิบัติไม่แตกต่างกัน

5. ตามที่พบว่า ประมวลผลปัญหาและอุปสรรค ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงบทบาทของคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ มีดังนี้

5.1 ด้านการประสานการดำเนินงานของโรงเรียนที่มีแนวโน้มสำคัญคือ บทบาทในการประสานงานกำหนดไว้กว้าง ไม่ชัดเจน ควรปรับปรุงโดยกำหนดบทบาทในการประสานงานให้ชัดเจน ชี้แจงให้คณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอเข้าใจตรงกันนั้นเนื่องจากบทบาทของคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอตามพระราชบัญญัติคณะกรรมการการประถมศึกษา พ.ศ.2523 มาตรา 24

(1) กำหนดให้ ประสานการดำเนินงานการประถมศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ ซึ่งเป็นคำที่กว้างมาก ทำให้คณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอแต่ละคนตีความข้อกฎหมายนี้ไปตามความรู้ความคิดของแต่ละคน ซึ่งย่อมไม่สอดคล้องกัน มีปัญหาและข้อขัดแย้งในทางปฏิบัติ ควรปรับปรุงบทบาทของคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอในด้านนี้โดยผู้ที่เกี่ยวข้องร่วมกันกำหนดบทบาทในการประสานงานให้ชัดเจน และชี้แจงให้คณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอเข้าใจ และถือปฏิบัติตรงกัน

5.2 ด้านการเสนอแนะการแต่งตั้งผู้บริหารโรงเรียน ที่มีแนวโน้มสำคัญคือ กฎหมาย ระเบียบ และหลักเกณฑ์การแต่งตั้งผู้บริหารโรงเรียนไม่เหมาะสม ควรปรับปรุงโดยปรับปรุง แก้ไขให้เหมาะสมนั้นเนื่องจากบทบาทของคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอตามพระราชบัญญัติคณะกรรมการการประถมศึกษา พ.ศ.2523 มาตรา 24(2) เสนอแนะการแต่งตั้งผู้อำนวยการโรงเรียน อาจารย์ใหญ่และครูใหญ่โรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอต่อคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ คณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดและคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติจึงออกระเบียบว่าด้วยการย้ายหัวหน้าสถานศึกษา ออกบังคับใช้ตั้งแต่ ปีพุทธศักราช 2523 นับเป็นเวลา 12 ปีมาแล้ว หลักเกณฑ์และวิธีดำเนินการย้ายผู้บริหารโรงเรียนที่ใช้อยู่ในปัจจุบันจึงไม่เหมาะสม ควรปรับปรุงโดยปรับปรุง แก้ไขหลักเกณฑ์และวิธีดำเนินการให้เหมาะสมทันต่อเหตุการณ์

5.3 ด้านการเสนอความดีความชอบประจำปีของข้าราชการครู ที่มีแนวโน้มสำคัญคือ ไม่มีข้อมูลประกอบการพิจารณาการเลื่อนขั้นเงินเดือนอย่างเพียงพอ ควรปรับปรุงโดยสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอควรเสนอข้อมูลประกอบการพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือนอย่างเพียงพอ นั้น เนื่องจากการเสนอความดีความชอบประจำปีของข้าราชการครู เป็นการพิจารณาเสนอตัวบุคคลซึ่งได้ปฏิบัติงานในรอบปีที่ผ่านมาและเป็นผลดีต่อราชการตามกฎหมาย ก.พ. ฉบับที่ 13 (พ.ศ.2519) เพื่อเลื่อนขั้นเงินเดือนกรณีปกติ 1 ขั้น และกรณีพิเศษ 2 ขั้น ซึ่งถ้าเป็นไปอย่างถูกต้อง ยุติธรรม ก็จะส่งผลดีต่อบุคลากรและงานที่รับผิดชอบ แต่ถ้าไม่ถูกต้อง ไม่ยุติธรรม ก็จะก่อให้เกิดผลเสียมากมาย ข้อมูลเป็นสิ่งสำคัญเป็นอย่างยิ่งในการพิจารณา และผู้ที่มีข้อมูลของครูมากที่สุดก็คือ สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ จึงควรเสนอข้อมูลประกอบการพิจารณาแก่คณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภออย่างเพียงพอ

5.4 ด้านการปฏิบัติการอื่นตามที่กฎหมายกำหนดและตามที่ คณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดมอบหมาย ที่มีแนวโน้มสำคัญคือ คณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัด ไม่ค่อยมอบหมายหน้าที่ให้คณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอปฏิบัติ ควรปรับปรุงโดยคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดควรมอบหมายหน้าที่ให้คณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอปฏิบัติให้มากกว่าที่เป็นอยู่นั้น เนื่องจาก คณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดจะมอบหมายหน้าที่ให้คณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอปฏิบัติได้โดยมติที่ประชุมคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดเพื่อเป็นข้อมูล ข้อเสนอแนะ ความรอบคอบของการบริหารการประถมศึกษา แต่เพื่อความรวดเร็วคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดจะขอข้อมูลจากสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด และสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ เพื่อความถูกต้องและเหมาะสม คณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดควรมอบหมายให้คณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอปฏิบัติและมีส่วนร่วมให้มากที่สุด

5.5 ด้านการปฏิบัติการอื่น ๆ ที่มีแนวโน้มสำคัญคือ คณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ กับประธานกลุ่มโรงเรียนขาดการประสานงานอย่างใกล้ชิด

ควรปรับปรุงโดยประธานกลุ่มโรงเรียนให้ข้อมูลในระดับกลุ่มแก่คณะกรรมการ
การประถมศึกษาอำเภอ เนื่องจากประธานกลุ่มโรงเรียนเป็นผู้ควบคุม กำกับ ดูแล
ศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน ซึ่งมีข้อมูลด้านต่าง ๆ ของการประถมศึกษา ประธานกลุ่ม
โรงเรียนจึงควรอย่างยิ่งที่จะให้ข้อมูลในระดับกลุ่มแก่คณะกรรมการการประถมศึกษา
อำเภอ เพื่อนำไปปรับปรุงและพัฒนาการประถมศึกษา

ข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ มีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 จากการที่พบว่า คณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ
ปฏิบัติงานด้านการเสนอความคิดเห็นขอประจำปีของข้าราชการครูอยู่ในระดับมาก
ส่วนในด้านการประสานการดำเนินงานของโรงเรียน ด้านเสนอแนะการแต่งตั้ง
ผู้บริหารโรงเรียน ด้านปฏิบัติการอื่นตามที่กฎหมายกำหนด และตามที่คณะกรรมการ
การประถมศึกษาจังหวัดมอบหมาย และด้านปฏิบัติการอื่น ๆ อยู่ในระดับปานกลางนั้น
สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการการประถม
ศึกษาจังหวัด และสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ ควรหาแนวทาง
สนับสนุน ส่งเสริมให้คณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอได้ปฏิบัติงานตามบทบาท
ให้อยู่ในระดับมาก และมากที่สุดโดยเท่าเทียมกันทุกด้าน ทั้งนี้อาจจะโดยการกำหนด
ระเบียบหรือแนวทางให้ชัดเจนลงไปว่า ในด้านการประสานการดำเนินงานของ
โรงเรียน คณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอจะต้องประสานการดำเนินการ
ประถมศึกษาในเรื่องใดบ้างและประสานกับหน่วยงานใด แล้วสั่งการให้สำนักงาน
การประถมศึกษาอำเภอถือปฏิบัติ เพื่อเป็นการกำหนดบทบาทของคณะกรรมการ
การประถมศึกษาอำเภอในการประสานการดำเนินงานให้ชัดเจน โดยมีการวางแผน
การประสานการดำเนินงานการศึกษา และให้มีการประสานการดำเนินงาน

อย่างใกล้ชิดให้มากกว่าเดิม ในด้านการเสนอแนะการแต่งตั้งผู้บริหารโรงเรียน คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ คณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัด และ คณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ ควรจะต้องกำหนดระเบียบ หลักเกณฑ์ หรือ ข้อบังคับที่จำเป็นและสอดคล้องกันในแต่ละระดับเพื่อใช้ประกอบการพิจารณา เสนอแนะการแต่งตั้งผู้บริหารโรงเรียน แล้วประกาศใช้บังคับโดยทั่วถึง และ เท่าเทียมกัน ตลอดจนจัดหาและเสนอข้อมูลให้คณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ ในการพิจารณาเสนอแนะ เพื่อเป็นการกำจัดระบบพรรคพวกในการเสนอแนะการ แต่งตั้งผู้บริหารโรงเรียน ในด้านการเสนอความดีความชอบประจำปีของข้าราชการครู ควรกำหนดหลักเกณฑ์หรือแนวทางในการประเมินผลการปฏิบัติงานของข้าราชการครู เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพิจารณาความดีความชอบประจำปีของข้าราชการครู โดย กำหนดหลักเกณฑ์หรือแนวทางการพิจารณาความดีความชอบเพื่อเสนอเลื่อนขั้นเงินเดือน ประจำปีให้ชัดเจน และมีการประเมินผลการปฏิบัติงานของข้าราชการครูตามแบบ ประเมินเป็นระยะ ๆ และต่อเนื่อง ในด้านการปฏิบัติการอื่นตามที่กฎหมายกำหนด และตามที่คณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดมอบหมาย คณะกรรมการการประถมศึกษา จังหวัดควรมอบหมายให้คณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอโดยสำนักงาน การประถมศึกษาอำเภอเป็นผู้พิจารณา เสนอแนะ ให้ข้อสังเกต ความต้องการและ ปัญหาการจัดการประถมศึกษาในระดับอำเภอ เพื่อความเข้าใจอันดีและมีส่วนร่วมในการ ดำเนินงานการศึกษาในด้านการปฏิบัติการอื่น ๆ คณะกรรมการการประถมศึกษา อำเภอ ควรกำหนดหลักเกณฑ์และแนวทางในการปฏิบัติงานอื่น ๆ ที่จำเป็นและ เกี่ยวข้องกับการศึกษาในเขตอำเภอให้ชัดเจน เพื่อความสัมพันธ์อันดีระหว่าง คณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอกับหน่วยงานหรือบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้อง

1.2 จากการที่พบว่า คณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอที่มี สถานภาพต่างกันปฏิบัติงานด้านการประสานการดำเนินงานของโรงเรียน ด้านการ เสนอความดีความชอบประจำปีของข้าราชการครู ด้านการปฏิบัติการอื่นตามที่กฎหมาย กำหนด และตามที่คณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดมอบหมาย ไม่แตกต่างกัน

ส่วนด้านการเสนอแนะการแต่งตั้งผู้บริหารโรงเรียนแตกต่างกัน โดยคณะกรรมการ
 การประถมศึกษาอำเภอที่มีสถานภาพนายอำเภอ และศึกษาราชการอำเภอ อยู่ในระดับ
 ปานกลาง ส่วนหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ และผู้แทนข้าราชการครู อยู่ในระดับ
 มาก ส่วนด้านการปฏิบัติการอื่น ๆ นั้นแตกต่างกัน โดยคณะกรรมการการประถม
 ศึกษาอำเภอที่มีสถานภาพนายอำเภอ ศึกษาราชการอำเภอ และผู้แทนข้าราชการครู
 อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ อยู่ในระดับมากนั้น
 ผู้บริหารการประถมศึกษาทุกระดับ ตั้งแต่ระดับชาติ ระดับจังหวัด และระดับอำเภอ
 ควรจัดอบรม สัมมนาคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภออยู่เสมอ ๆ อย่างน้อย
 ปีละ 1 ครั้ง ให้คณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอในแต่ละจังหวัด ในเขตการ
 ศึกษาเดียวกันได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน ตลอดจนเพื่อปรับเปลี่ยน
 ทัศนคติของคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอที่มีสถานภาพต่างกันให้ตรงกัน
 นอกจากนี้สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติควรจัดทำคู่มือการปฏิบัติ
 งานตามบทบาทของคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ ให้คณะกรรมการการประถม
 ศึกษาอำเภอทุกคนได้ศึกษาและถือปฏิบัติในแนวเดียวกัน

1.3 ตามที่พบว่า คณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอที่มี
 ประสบการณ์ทำงานต่างกันปฏิบัติงานด้านการประสานการดำเนินงานของโรงเรียน
 ด้านการเสนอความคิดเห็นความชอบประจำปีของข้าราชการครู ด้านการปฏิบัติการอื่น
 ตามที่กฎหมายกำหนด และตามที่คณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดมอบหมาย
 และด้านการปฏิบัติการอื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน ส่วนด้านการเสนอแนะการแต่งตั้งผู้บริหาร
 โรงเรียนแตกต่างกัน โดยคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอที่มีประสบการณ์ทำงาน
 ต่ำกว่า 12 ปี อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนตั้งแต่ 12 ปีขึ้นไป อยู่ในระดับมากนั้น
 สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติควรจัดการอบรม สัมมนา คณะ
 กรรมการการประถมศึกษาอำเภอให้คณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอที่มี
 ประสบการณ์ทำงานต่ำกว่า 12 ปี ได้ตระหนักในบทบาทหน้าที่ในด้านการเสนอแนะ
 การแต่งตั้งผู้บริหารโรงเรียนให้อยู่ในระดับเดียวกันกับคณะกรรมการการประถม
 ศึกษาอำเภอที่มีประสบการณ์ทำงานตั้งแต่ 12 ปีขึ้นไป

1.4 ตามที่พบว่า คณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอที่มีคุณวุฒิต่างกัน ปฏิบัติงานด้านการประสานการดำเนินงานของโรงเรียน ด้านเสนอความคิดเห็น ความชอบประจำปีของข้าราชการครู ด้านการปฏิบัติกรอื่นตามที่กฎหมายกำหนด และตามที่คณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัด และด้านการปฏิบัติกรอื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน ส่วนด้านการเสนอแนะการแต่งตั้งผู้บริหารโรงเรียนแตกต่างกัน โดยคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอที่มีคุณวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรี อยู่ในระดับปานกลาง ตั้งแต่ปริญญาตรีขึ้นไปอยู่ในระดับมากนั้น ผู้บริหารการประถมศึกษาทุกระดับและหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องควรหาทางส่งเสริมให้คณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ ได้มีโอกาสศึกษาต่อในระดับปริญญาตรีหรือสูงกว่าปริญญาตรีทุกคน โดยเท่าเทียมกัน ตลอดจนหาทางขจัดอุปสรรคที่สกัดกั้นการศึกษาต่อในระดับสูงขึ้นไปของคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ เช่น ระเบียบว่าด้วยการจะศึกษาต่อของข้าราชการ ระเบียบว่าด้วยการเลื่อนขั้นเงินเดือนของข้าราชการ เป็นต้น

1.5 ตามที่พบว่า คณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอที่มีพื้นที่ปฏิบัติงานต่างกันปฏิบัติงานไม่แตกต่างกันทุกด้านนั้น เป็นผลดีต่อการดำเนินการประถมศึกษา ผู้บริหารการประถมศึกษาทุกระดับควรส่งเสริมให้คณะกรรมการการประถมศึกษาในเขตการศึกษา 2 ได้ร่วมประชุมพบปะสังสรรค์เพื่อเสริมสร้างความเข้าใจอันดีต่อกันตลอดไป

1.6 ตามที่พบว่า ประมวลผลปัญหาและอุปสรรค ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงบทบาทของคณะกรรมการการประถมศึกษา ที่มีแนวโน้มสำคัญอันดับแรก คือ ด้านการเสนอความคิดเห็นความชอบประจำปีของข้าราชการครู ซึ่งไม่มีข้อมูลประกอบการพิจารณาการเลื่อนขั้นเงินเดือนอย่างเพียงพอ ควรปรับปรุงโดยสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเสนอข้อมูลประกอบการพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือนเพียงพอนั้น เพื่อให้การพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือนของคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ เป็นไปอย่างถูกต้อง เหมาะสม เกิดผลดี สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอต้องเตรียมและเสนอข้อมูลบุคคลซึ่งคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอพิจารณา ซึ่งเป็นข้อมูล

ที่ถูกต้อง เป็นจริงให้มากที่สุด อันดับสองคือ ด้านการประสานการดำเนินงานของโรงเรียน ซึ่งบทบาทในการประสานงานกำหนดไว้กว้าง ไม่ชัดเจน ควรปรับปรุงกำหนดบทบาทในการประสานงานให้ชัดเจน ชัดแจ้งให้คณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอเข้าใจตรงกันนั้น เพื่อให้การประสานงานการประถมศึกษาในอำเภอเป็นไปราบรื่น เกิดผลดีต่อการศึกษามากที่สุด คณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอและผู้ที่เกี่ยวข้องต้องกำหนดบทบาท แนวทางการปฏิบัติในการประสานงานให้ชัดเจน โดยสังการเป็นลายลักษณ์อักษรให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายทราบและถือปฏิบัติเป็นแนวเดียวกัน และอันดับสามคือ ด้านการเสนอแนะการแต่งตั้งผู้บริหารโรงเรียน ซึ่งกฎหมาย ระเบียบ และหลักเกณฑ์การแต่งตั้งผู้บริหารโรงเรียนไม่เหมาะสม ควรปรับปรุงโดยปรับปรุง แก้ไขให้เหมาะสมนั้น เพื่อให้การพิจารณาเสนอแนะการย้ายเพื่อแต่งตั้ง และคัดเลือกเพื่อแต่งตั้งผู้บริหารโรงเรียนเป็นไปด้วยความเรียบร้อย คณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัด และคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ น่าที่จะได้ปรับปรุง แก้ไข กฎหมาย ระเบียบ หลักเกณฑ์และวิธีดำเนินการย้ายผู้บริหารโรงเรียนซึ่งล้าสมัยให้เหมาะสม ทันต่อสภาพการณ์ในปัจจุบัน

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

เพื่อให้การวิจัยเรื่องบทบาทของคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอในเขตการศึกษา 2 ได้มีการศึกษาอย่างกว้างขวางและลึกซึ้งยิ่งขึ้น ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

- 2.1 น่าจะมีการวิจัยในเวลาต่างกัน ประมาณ 4 ปีการศึกษา เพื่อจะได้ทราบว่า เวลาที่เปลี่ยนไปมีการพัฒนาขึ้นหรือไม่
- 2.2 น่าจะเพิ่มจำนวนกลุ่มประชากรให้มากกว่านี้ โดยทำการศึกษาจากประธานกลุ่มโรงเรียน ผู้บริหารโรงเรียน และครูอาจารย์ด้วย
- 2.3 น่าจะมีการวิจัยในเขตการศึกษาอื่น หรือขยายพื้นที่ที่ศึกษาให้กว้างออกไปในระดับภาค หรือประเทศ

2.4 น่าจะปรับเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย โดยเพิ่มตัวเลือกไม่ได้ปฏิบัติในแบบสอบถามตอนที่ 2 หรือใช้เครื่องมือชนิดอื่น ๆ ประกอบ เช่น แบบสัมภาษณ์ แบบสำรวจบันทึกการประชุม เป็นต้น เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้อง สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริง มีความเชื่อถือมากที่สุด